

налізації освіти означає доцільний добір змісту освіти, тобто відмову від повсюдно уніфікованих навчальних планів і програм, передбачає входження навчальних закладів у загальний освітній простір регіонів, створення регіональних навчальних центрів, де особлива увага приділена створенню умов для навчання тих, хто не може навчатися у звичайних умовах, де об'єктом найпильнішої уваги з боку громадськості має бути контроль якості навчально-виховного процесу, де встановлюються ділові, наукові та інші зв'язки з освітніми установами регіонів України.

ЕВОЛЮЦІЯ ЗМІСТУ ПРАЦІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Дягілева А.Р.

Науковий керівник – Наумов М.С., канд. екон. наук, доцент

Формування економіки знань є стратегічним напрямом розвитку нашої країни. Як відомо, економіка знань – це економіка, в котрій більшу частину валового внутрішнього продукту забезпечено діяльністю з виробництва, обробки, зберігання і розповсюдження інформації і знань. Прискорений інноваційний розвиток, що базується на знаннях та інтелекті потребує нової якості від системи вищої освіти. Як показує практика, за рахунок вищої освіти високорозвинені країни отримують до 40% приросту валового внутрішнього продукту, а головними рушіями інтелектуалізації є глобальні суб'єкти – міжнародні організації, держави лідери, потужні корпорації, інноваційні кластери, відомі особистості, які формують і визначають майбутні пріоритети. Вище зазначене обумовлює актуальність досліджень перспектив формування економіки знань.

Мета роботи – оцінити еволюцію змісту праці в процесі формування економіки знань та відстежити тенденції становлення такої економіки в Харківській області.

Визначальною цінністю трудової поведінки та системи оцінювання персоналу підприємств в нових умовах стає спрямованість на одержання та оновлення знань, опанування технологіями пошуку та обробки інформації, швидке опанування і використання програмного забезпечення. Загальним показником, який відображає загальний рівень розвитку країни або регіону є Індекс економіки знань, розроблений спеціалістами Світового Банку. Однією із складових індексу є «залучення інновацій та нових технологій».

Інноваційна праця передбачає таку форму трудової активності, якій притаманний процес перманентного наукового пошуку нових рі-

шень та результатом якої є творчий доробок, нововведення, соціальна або уречевлена цінність, задоволення потреб працівників і підприємства. Варто зазначити, що успішні компанії-лідери здійснюють інвестиції в програми, зміст яких пов'язаний з розвитком кроскультурних компетенцій, трансфером знань в командах та територіально віддалених підрозділах, передбачені спеціальні програми розвитку талантів в умовах змін та гнучких мотиваційних схем. У поведінці висококваліфікованого персоналу провідних компаній світу все більшу значущість набувають вищі цінності: соціальний інтелект, інноваційна творча праця, розвиток особистості. Ті підприємства, які раніше за інших трансформують свої цінності у бізнес цілі матимуть переваги у конкурентній боротьбі. Власники та директори компаній зацікавлені у висококваліфікованих працівниках у яких домінують мотиваційні потреби щодо прагнення до творчої самореалізації, відчуття задоволеності від якісно виконаної роботи, причетності до зміцнення конкурентних позицій підприємства в якому вони працюють, визнання свого професіоналізму у колективі.

Якщо оцінювати розвиток інновацій у Харківській області, можна констатувати наступне. За даними Головного управління статистики в Харківській області, питома вага підприємств області, що займалися інноваціями у 2015 році, склала 28,6 %. Це найвищий показник за останні роки, хоча у 2002 році частка таких підприємств була не набагато меншою – 26,1 %. А от динаміка витрат є не такою однозначною. Наприклад, витрати підприємств, що займалися інноваціями, у 2015 році склали 667008,1 тис. грн. Це менше, навіть, ніж у 2004 році (776400,5 тис. грн.), але в той же час більше, ніж у 2013 році (642287,2 тис. грн.). Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, теж змінюється неоднозначно. У 2015 році цей показник дорівнював 23,7 %, що є його найбільшим значенням за останні роки. А от питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової має загальну тенденцію до зниження: 3,4 % у 2015 році проти 17,8 % у 2001 році.

На основі результатів дослідження можна зробити висновки, що інноваційно активні підприємства, які є головними суб'єктами економіки знань, здатні забезпечувати значну частку валового продукту. У Харківській області процес формування такої економіки не завершений, а отже, перспективними напрямками подальших досліджень є пошук шляхів підвищення інноваційної активності підприємств з метою досягнення сталого економічного зростання.